

**ВНИМАНИЕ!
АФРИКАНСКАТА ЧУМА
ПО СВИНЕТЕ
ЗАСТРАШАВА БЪЛГАРИЯ!**

Българска Агенция по Безопасност на Храните
Телефон за сигнали: 0700 122 99
e-mail: AHWFC@bfsa.bg
<http://www.babh.government.bg/>

Какво е Африканска чума по свинете (АЧС)?

Африканската чума по свинете (АЧС) е заразно вирусно заболяване по домашните и дивите свине, което причинява изключително сериозни стопански и икономически загуби на сектора свиневъдство.

Първоначално болестта е ограничена само върху територията на Африка, но през 2007 г. прониква в Грузия, откъдето започва разпространението ѝ и на запад, като засяга Източна и Централна Европа. Болестта е докладвана в Унгария, Румъния, а вече и в България и сериозно застрашава нашата страна.

Кои животни могат да бъдат засегнати?

От АЧС боледуват домашните и дивите свине.

Може ли човек да се зарази от вируса на АЧС?

Не! Хората не боледуват от АЧС.

Какво причинява АЧС?

Болестта се причинява от вирус, който е много устойчив и може да просъществува дълго, дори месеци, когато е в изпражнения, месни продукти (замразени, осолени, опушени, температурно недобре обработени), а също и в засъхнала кръв и в трупове на умрели животни.

Въпреки това обаче вирусът може да бъде унищожен чрез някои дезинфектанти, като например 2% разтвор на натриева основа (NaOH), 2% разтвора на Virkon S и др.

Как се предава болестта?

Домашните и дивите свине могат да се заразят едни други чрез пряк контакт, както и при контакт с трупове на умрели от болестта животни и заразени (контаминирани с вируса) повърхности, фураж, оборудване, техника, инструменти, дрехи и обувки. Също така животните могат да се заразят при консумиране на:

- свинско месо и продукти,
- кухненски отпадъци

Местата, замърсени с кръв от свинете, са особено опасни за консервиране и разпространение на вируса на АЧС, тъй като концентрацията на вируса е най-висока в кръвта на болните животни.

Какви са клиничните признаци на АЧС?

При наличие на зараза гамата от клинични признаци може да бъде много широка. Болните свине умират. В задния двор такива животни обикновено се познават по липсата на апетит, последвана от внезапна смърт. В индустриалните ферми е възможно също да се наблюдава депресия сред животните, загуба на тегло, кръвоизливи и хиперемия по кожата (краищата на ушите, опашката, крайниците, гръдната и стомашната област), куцота и аборти при бременни свине майки.

При дивите свине е по-трудно да се установят клинични признаци поради дългата им тъмна козина. Всяко едно умряло диво прасе следва да се счита за потенциално заразено от АЧС.

Хиперемия по ушите при АЧС

Кървава диария

Лимфни възли като съсиреци

Силно уголемен далак

Какво да направят ловците, за да предотвратят разпространението на болестта?

В рисковите райони ловците трябва да са особено внимателни за откриване на болни или умрели диви свине и веднага да сигнализират в БАБХ или в ОДБХ. Всяка открита мъртва дива свиня незабавно да бъде докладвана, като причината АЧС може да се изключи само след лабораторен анализ.

В засегнатите региони е много вероятно продуктите от дива свиня, останките от такава и трофеите да са заразени. По тази причина всички ловци строго да спазват хигиенните мерки, когато ловуват по тези места:

- Да не се оставят в гората никакви остатъци (кожи, черва и др.) от отстреляната дива свиня.
- Да не се влачат отстреляните диви свине. По този начин може да се оставят кървави следи и да се зарази територията.
- След лов на дива свиня да не се влиза в контакт с домашни свине и в дворове с такива животни.
- Да се осигури почистване и дезинфекция на всички дрехи, обувки, инструменти и оборудване, използвани при лова (напр. ножове, превозно средство и т.н.), защото е възможно същите да са замърсени с кръв по време на лова.

ВНИМАНИЕ!

При съмнение за АЧС трябва незабавно да съобщите на официален ветеринарен лекар. По този начин може да спасите хиляди животни и да предотвратите огромни икономически загуби за страната! Обявяването на болестта е задължително и е от съществено значение за ограничаването на по-нататъшното ѝ разпространение!

Как да предпазим животните от болестта?

- Свиневъдният обект задължително трябва да бъде регистриран съгласно Закона за ветеринарномедицинската дейност!
- Нерегистрираните свиневъдни обекти, както и отглеждането на неидентифицирани свине са незаконни и подлежат на строги финансови и административни санкции!
- Свинете трябва да се купуват само от сигурен източник (регистрирани свинеферми) и да бъдат придружени с ветеринарномедицинско свидетелство!
- Изхранването на свинете с кухненски отпадъци е основен метод за разпространение на болестта! Това е забранено със закон! Никога не го правете! !
- Незабавно сигнализирайте в Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ) или в областната дирекция по безопасност на храните (ОДБХ), ако забележите каквито и да било необичайни клинични признаци, включително внезапна смърт при свинете.
- Свинете трябва да се държат постоянно затворени, като не се допуска никаква възможност за пряк или косвен контакт с други домашни или диви свине.
- Не допускайте контакт на свинете с външни лица.

Съществуват ли ваксина и лечение?

Няма ваксина, а също и никаква възможност за ефективно лечение!

Връщането на месни продукти от други държави може да доведе до разпространение на болестта.

За да се предотврати проникването на АЧС и/или на други болести по животните, не носете обратно въщи никакви месни продукти, когато се връщате от други държави, особено от такива, засегнати от АЧС. Пътуващите трябва да са сигурни, че остатъците от храни се изхвърлят в здраво затворени контейнери за отпадъци, до които нито домашни, нито диви свине могат да имат достъп.